

„Soča“ izhaja vsak petek in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristočno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“ in na starem trgu. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Mailing-ovi tiskarni, naročnina pa oskrbništvu „Soče“ Via del Giardino v Zoratti-jevi hiši II. nadst.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasiloslovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

V Gorici 31. januarija.

Vedno sem gojil gorko sočutje za nezgodo trepeh ljudstev, naj so bila tudi slovanskega rodu in naj so stanovala severno nad Savino in Visulo ali v jugu pod Uno in Savo. Te blage besede je govoril naš državni poslanec prof. Coronini, ko je kot glavni govornik odsekov večine v seji dne 25. t. m. zagovarjal berlinsko pogodbo in sploh Andrassy-jevo politiko v zadevi bosenske okupacije. Ker mnogi trdijo, da je plemeniti grof v lepem govoru, ki so ga objavila stenografična poročila in po njih mnoge večje novine, razvil svoj program kot bodoči minister ali celo kot ministerski predsednik, jemljemo navedene besede v veselje nadi na znanje, da se vtegnejo tudi nam avstrijskim Slovanom vremena v kratki dobi spremeniti, — in da nam zasije prijazno solnce svobodnejega razvoja, ko nastopijo na državno krmilo možje navdani pravega avstrijskega duha, vneti za enakopravnost in blagor vseh narodov, ki žive pod mogočnim žezlom Habsburških vladarjev. Po našem menjenju sicer ne bo prevrat tako nagel, kakor si ga želimo in kakor ga tudi že marsikdo porokuje, a polagoma, po naravnem potu pojde vendar k boljemu, saj k slabjemu ne more več.

Toda, da se vrnemo h Coroninijevemu govoru in k njegovi kandidaturi za ministersko predsedstvo, moramo izraziti svojo misel, da nismo do zdaj v postopanju gosp. drž. poslanca še nikdar zapazili častilakomne namere, da bi se hotel namreč — zatajeval svoje prepričanje z lepimi frazami in praznimi obljubami spenjati do višega dostojanstva, in kaj takega tudi zdaj ne verjamemo. Dasi je mož različnih političnih načel od onih, katera zastopa naš list, moramo vendar priznati, da je v parlamentu vedno hodil po ravnem potu, in da je interese svojih zastopancev vedno kot pravi, neodvisni ljudski zastopnik po svojem najboljšem prepričanju iskreno in neustrašeno zagovarjal. O njem se nikakor ne more reči, da je hodil „durch dick und dünn“ sé sedanjo vlado, kar moramo o drugem našem poslancu obžalovaje konstatovati, mariveč smo ga videli z odprtim vezirjem bojevati se zoper Lasser-ja in tovaruše in raje žrtovati častno mesto deželnega glavarja, na katerem je bil od cele dežele ljubljene in spoštovan, nego bi bil kaj popustil od svojega prepričanja. — In nedavno smo zopet doživeli, da se je v prevažnem vprašanju bosenske okupacije ločil od svojih dosedanjih političnih prijateljev ter se postavil na popolnem neodvisno stališče pravega avstrijskega patrijota, kateremu ni za vdanost te ali une stranke, niti ne za priljubljenost pri onih domačih častilcih, kateri so ga do zdaj na rokah nosili ter mu v „L'Isanzo“ in drugih listih dan za dnem brez konca in kraja čast in siavo peli, pa se zdaj od njega odvrta, ker ne dosežajo nje-

govih blagih pojmov in načel, ampak potrebujejo le poslanca za svoje namene; — tudi na to priljubljenost se mož ne ozira, ker ne mara poznati kot državni poslanec namenov katere koli svojati, ampak ima pred očmi le državne namene in one interese, za katere je vneti tudi ogromna večina njegovih volilcev. Kakor si bodi: Coronini ni sicer federalist, se tedaj ne sklada z našimi glavnimi načeli; a ker ga poznamo za skozi in skozi pravičnega, za ljudski blagor in za prospeh državne mogočnosti vnetega in neutrudljivega moža in ker na drugi strani ne pričakujemo, da se državna sistema čez noč prekopicne, ampak menimo, da se more prevrat na bolje le polagoma dognati — pozdravljali bi v Coroninijevem ministerstvu tako prehodno dobo, od katere bi smeli zanesljivo pričakovati, da spriznava avstrijske narode mej seboj poravnati pota, po katerih pride Avstrija do stalne, zdrave notranje uravnave, sloneče na izvedenem principu popolne narodne enakopravnosti. —

Toda vrnimo se k domačim stvarim. Polit. društvo „Sloga“ je o svojem času podalo peticijo — katero je tudi deželni zbor podpiral, da bi se za goriško okoličano ustanovila posebna okrajna sodnija. In v resnici bi bilo to nujno potrebno, ker sedanja sodnija sé svojim osebjem ne zadostuje v nobenem oziru potrebam mesta in okolice.

Ne samo da je število uradnikov nezadostno, so tudi gledé zmožnosti slovanskega jezika večinoma taki, kateri ne morejo našemu ljudstvu povoljno vstrezati. Glavna in občna, popolnem opravičena tožba je vsakakor ta, da se pravde pri tukajšnji sodniji strašno dolgo vlačijo, da preteče večsih mej enim narokom in drugim celega pol leta, da so vsled tega oškodovani najvitalnejši interesi naših davkoplačevalcev. Kaj poročete n. pr. o tožbi za znesek nekoliko pod 100 gl. — imeli smo zanimivi spis te dni v rokah, — ki je bila podana dne 7. maja p. l. isti dan rešena z napovedjo naroka na dan 31. avgusta, dekret je bil pa vročen dne 2. avgusta in ker ni imel napovedan narok nobenega uspeha — se je od dne 31. avg. 1878 odložil na dan 29. marc. 1879, tako da preteče od dne podane tožbe do tistega dne, ko vtegne zatoženc svoj odgovor dati, nič manj nego 10 mesecev? Če pojde stvar od replike do duplike in tako dalje naprej, v kolikem času se more zanesljivo pričakovati, da bo pravda zaradi ne celó 100 gl. na prvi stopinji rešena? — Potem pa pridejo še naslednje instancije. Pri takih razmerah je tožba — več ko opravičena, da so naši pravni interesi strašno slabo zavarovani in da je silno potrebno, da vlada ugodno reši Slogino peticijo. Mari bi pa bilo prav kaj podrezati?

Dopisi.

Iz Komna 22. januarija (Izv. dop.) V nedeljo imeli smo v Komnu besedo z jako obširnim sporedom. Vdeležilo se je ljudstva toliko, da je bila dvorana občinska prenapolnjena. — Izmed vseh besed, kolikor smo jih že v Komnu doživeli, bila je gotovo zadnja naj lepša i dolgo se bomo spominjali lepega večera. Vse se je godilo v največjem redu. Bilo je ovi večer vse navdušeno enih mislij, enega duha brez razločka stanu i spola! Da! terditi smem, da še nikedar nij nas tako tesno vezala — vez edinstva i ljubezni!

Omenjena „beseda“ je bila, kakor sem že omenil, najsijajnejši med vsemi do zdaj, a žalibog imeli smo tudi naj več opraviti za dovoljenje. Našemu obč. tajniku, koji marsikaj narobe naredi — ni bila menda beseda po volji, zato je bilo pa več pisarje i kvakanja za i zoper, nego bi imeli najrevolucionarnejši „Meeting“. Da bode pa g. župan vedel kaj, ima početi, če ga v času njegovega županovanja še kaj takega doleti, povemo mu, da je dolžnost veselčnega odbora naznaniti županstvu program, a to glavarstvu. Če ima pa glavarstvo kaj zoper katero točko — jo lahko koufiscira *).

Konečno izrazujem v imenu veselčnega odbora vsem najserčnejo hvalo, koji so k veselici pomogli, posebno pa merodajnim krogom, koji so se odločno zoper umazano podtikanje potezali i končno s pravico zmagali! Gg. diletantom iskrena hvala, vsem bl. gospodičinam, ki so bile dika zabave, doni naj jim iz hvaležnih src: Živite!

Vekoslav.

Iz Kožbane 23. jan. (Izv. dop.) Ker Vam iz našega kota nihče ne dopisuje, skoravno Vaš cenjeni list radostno prebiramo, nadejamo se, da odmenite v njem radovoljno predalček sledečim vrstam: Ni dolgo let, od kar so Kožbanci na svoje stroške čisto novo cesto od Kožbane do skladovne ceste pod St. Lovrencem, debelo uro hoda, naredili in jo tudi sami vzdržujejo. Dasi plačujejo tudi oni uže več let postavne odstotke za skladovne ceste, niso vendar še nikdar od one blagajnice nobene pomoči dobili. Pričakovati je pa, da pridejo sčasoma veljavni možje v dotičnih krogih na kermilo, kateri bodo tudi Kožbancem kako podporo za njih ceste privoščili.

Pred devetimi leti so zidali Kožbanci novo, prostorno in lepo cerkev tudi le na svoje stroške, a potem niso mirovali, temveč rekli so: tudi orgle si moramo omisliti, in glej, lepe nove orgle so nam 6. dan preteklega oktobra na praznik preblažene Matere Bož-

* Vse drugo smo prečrtali, ker se nam oseba ne xdi toliko vredna, da bi se s njo uže zopet pečali. Ured.

LISTEK.

BELIZAR.

Miruje v tihem miru junaški Belizar,
Ne tuli več na uhi sovražni mu vihar,
Ne žali nehvaleznosti, ne peče ga gorjé,
Ne vodi ga več deček po cestah za roké.

Bil vojvoda je slaven domovju svojemu,
Neumahljiv zavetnik cesarstvu grškemu,
Telesom, umom svojim mu zmer je bil udán,
Ko strah sovragov tujcem povsod je bil poznán.

Pred njim se tresel Perzec, Vandal je drgetal,
Barbarski narod vsaki pred njim je trepetal,
Ker, koder meč zavihitel, krvi je vлил se vir,
Krvavim močem vžugal je sleherni prepír.

I zdaj na morskem bregu ob kamenju sloni,
I prošá milodarov usmiljene ljudi.

Zaščitnik domovine tumara slep okrog
Ob palici ga vodi voditelj mladonog.

Kedó te je oslepil nezmagani junák?
Kedó je nek zakrivil, da takov si prosják?
Neharni ljud po krivem dolžé ga divjih zlob
Oči mu je iztaknol ga sunol v živi grob.

Imetje mu pograbil, mu vodstva vzel je čast,
Nesramno ga popahnoł v ječarja je oblast.
Tako plačuje trude navadno zlobni svet,
Robidnim šaplom venča zasluge dolzih let.

Večernim licem solnce žari pomorski breg,
Slovi se ž njim po gradih uže za stegom steg.
Voditelja popraša prijazno sivobrad;
A sije solnce tudi na slavni Carigrad?

„Na vsa ostrejša sije, žari na vse strani,“
Uljudno mu vodilec njegov odgovori,
„Posebno pa na stolpe nebeško zre okó,
Ki dvigajo z vrhovi se zlatimi v nebó.“

Zdaj proti Carigradu obrne svoj korák,
Globoko vzdihne stavec nasmehne se prosják,

Obraz povzdigne bleđi, zastenje mu srcé,
Niz velo lice v brado vlijó se mu solzé.

Osuple vodec mladi upira na-nj oči,
Da slepec se raduje, kaj čudno se mu zdi,
I da se tja ozira, kder krivde vlada moč,
Poprimši ga za roko pobara ga rekoč:

„Čemu na nehvalezni se grad obračate,
Ki Vam je vse pograbil, kar le imeli ste,
Vojvodsko čast i slavo, uklenol vas v vezi
I vam celó okrutno iztaknol je oči.

Za roko stisne dečka, govor mu dobro dé,
Prijazno mu besede odgovori sladké:
„Sem ljubil i še ljubim i vedó ljubil bom
Deželo materinsko, očetov dragi dom.“

Miruje v tihem miru junaški Belizar
Ne tuli več na uhi sovražni mu vihar,
Ne žali nehvaleznosti, ne peče ga gorjé,
Ne vodi ga več deček po cestah za roké.

Lukavečki.

je rožnega venca prvi krat slovesno zapele. Orgle imajo 20 spremen—registrov—pa tudi nov stroj, kateri namesto mehov sapo nabira, ves drugačen od navadnega. Kakor je znano, nemajo tacega stroja v naši deželi še nobene orgle. Brali smo v nekem časniku, da so v mestu Eger-ju napravili orgle; s takim strojem, ktere jako hvalijo, in menda po pravici, ker imajo vsaj to prednost pred starimi, da sapo prav lahko nabirajo in je dolgo hranijo. Naše orgle imajo močne, pa prav prijetne in polne glasove. Že več organistov jih je poskušalo, pa vsi jih enako hvalijo ter pravijo, da ni daleč okoli nobenih tem enakih, tako dobrih. Izdelal jih je pri primerni velikosti prav po spodobni ceni s in primernimi pogoji gosp. Peter Zanin orglar v Gradišči. Ta mož je v svoji umetnosti prav spreten in jako vstrežljiv.

Mi nismo hoteli moža poprej očitno hvaliti in priporočati, dokler se ni več zvedenih mož pohvalno o naših orglah izrazilo; zdaj pa menimo, da smemo javno pohvaliti mojstra, ker se je pri nas zares verlo obnesel.—

Konečno pristavljamo, da so se tudi naši domači pevci pod vodstvom mladega organista v petji že precej dobro izurili in da jih ne le domače, ampak tudi vnašno sosedno ljudstvo radostno posluša. Cerkevno oskrbnitvo.

Iz Rodika, 26. jan. (Izv. dop.) Prai prav nek kmečki pregovor: „Sv. Neža sleme veže (21. jan.), a sv. Vence (22. jan.) je dol brčne.“ Veselili so se naši ledarji, ker je bil par dni hud sever in je „stisk“ precejšen led napravil, a dne 22. se je vreme sprevrglo na jug, ki je pojedel sneg in led. Sploh je letos celo zimo tako nestanovitno vreme, kakor je uže v jeseni bilo. Kar se hitro, kakor po tatinsko stori, to velja, a kdor čaka in je čakal dobrega vremena, nij nič opravi. Ker že od tatov govorim bodi mi dovoljeno v obrambo naših poštenih Rodičanov nekaj opaziti gledé dopisa „iz Trsta“ v št. 3 letošnje „Soče.“ Tam se imenuje neki Svetina iz Rodika, „ki je tak zrel tič, da ko bi tatje in zvit sleparji svoje kraljestvo osnovali, bi moral biti on kralj mej njimi.“ Rodičani se lepo zahvaljujemo za takovo čast, ter moramo resno oporekati proti temu, da bi se Svetina štel za Rodičana. Kajti, akoravno se je v Rodiku rodil, vendar je uže 43 let prešlo, od kar je od tukaj odšel s trebuhom za kruhom. Bil je potlej vojak in po do služnem vojaštvu se je v Trstu ustanovil, kjer je tudi imel neko štacuno. Torej se nikakor ne more več smatrati za Rodičana, temuč bolj za Tržačana. Izveličar naš je rojen bil v Betlehemu, pa se ne kliče Betlehemčan nego Nazarejčan, kajti v mestu Nazaretu je najalje živel in tam bil izrejen.* To se nam zdi potrebno v svojo obrambo opomniti, da ne bi poštene čitatelji „Soče“ morda mislili, v Rodiku, kjer se je tak tič izlegel, utegne biti še gnejzdo enakih tičev. Pa za pametne ljudi, bodi o tem dovolj besedi.

Otroci pri nas zimo hudo kašljajo, da kakšen dan ni obstati med njimi v šoli, ter se morajo neki domu poslati, da zamorejo drugi bolj v miru se podučevati. To prihaja menda od tod, ker se zdaj o pustu kak grizele slanine več pojé, in ko je otrok že-jen gre in se snežene vode naklompá. Sploh se pritožuje naš okrajni zdravnik, občespoštovani dr. Zerkovič, da ima letošnje zimo v sezanskem okraji dosti bolnikov. Naravno, kajti vreme je tako nestalno in torej tudi nezdravo. Vendar lani med letom nij bilo hudo, ker smo imeli 1878 celo leto med 1030 stanovniki le 22 mrtvih in 44 rojenih, torej se ne bo še „svet zatrl.“

Iz Mavhinja, 19. jan. (Izv. dop.) Danes samo povoljne novice iz tega kraja. Kedo bi si bil kedaj mislil, da bodo tukaj slovenske knjige izhajale? Accidit in punctum, quod non speratur in annum! Toda začnimo. Tukajšnji učitelj g. Fr. Z-ski izda še pred velikonočnimi prazniki s pomočjo nekaterih prijateljev dramatično fantazijo, ki slove: „Aleksij i Svaniida“, delo, gotovo še edino pri nas Slovincih te baže, z grškimi zbori in v najvišem tragedičnem stilu zloženo, o njem piše č. g. A. Klotič, gotovo eden najboljših slov. grecistov i latinistov, „da je krasen, rekel bi, nov“. Fantazija, naslanjajoča se na rusko zgodovino konca 18. veka i na čine sedajnih časov proslavlja v velikanskih korih ruski narod i njegove carje. Da ne sme biti nič spotakljivega v tacih delih, razumeva se samo po sebi. Ta fantazija obseza blizu 5000 verzov. Drugo delo, ki je je izdelal i je bode v kratkem po subskripcijskem potu izdal g. A. Kobenc, ces. kr. finančni respicijent v pokoji tukaj, slove: „Hišni zdravnik“, delo predelano po spisih menda največega homeopata: Dr. Arturja Lutze-ja v Koethen-u. Včasih, ko misle nekateri slovensko zapustiti ter se hrvaščine poprijeti (česar nas pa Bog za zdaj obranil Non datur saltus in natura! Le polagoma, gospodje!) smejo se take literarne prikazni k veselim prištevati.

* Mestice Betlehem najbrže ni imelo svojega posebnege statuta, kakor ga ima Trst, ali vsaj tacega ne. Po sedanjih postavah pa ostane žalibog Svetina Rodičan, dokler ga kje drugod ne sprejmó za občana, česar se skoro ni nadejati. Pri vsem tem pa smo preverjeni, da je rodiška občina čisto nedolžna na tem, da so Sv. takó dolgi prsti zrastle. Op. ured.

Kedaj pridemo s pobratimi Hrvati v jeziku vkup! Čim brže i pridniše bode mo izdelke slov. pisateljev čitali i je podpirali, ki se že tako od dne do dne bolj približavajo Hrvatom i Srbom. Se eno povejmo za danes.

Tukaj na novo združeni narodni mladi godci, od katerih smo oadan pohvalno govorili, napravijo 26. t. m., prihodnjo nedeljo ples. Ker smo je že na novega leta dan z radostjo slišali, smemo se dobrega vspeha nadejati.

Iz Trsta, 23. januarja.* (Izv. dop.) (Politični položaj Avstrije. — Spomini. — Delalsko društvo.) Bliža se čas notranjega prevrata v Avstriji; po tolikih skušnjah prišli smo vendar skoro do spoznanja, da pristuje Avstriji edino federalistična državna uravnavá. Krona je dozdej do skrajne meje poskusila ustavoverno sistemo, sliši se celó, da so ti krogi sami hoteli poskusiti to sistemo toliko časa, da se ves svet in sami ustavoverci prepričajo, da ne gre več tako, — in v resnici je do tega spoznanja prišlo. Ustavoverca Walterskirchen in Neuwirth sta v državnem zboru javno priznala, da je bila dosedanja sistema sleparija in da na tem potu ne gre več naprej. Da, sami se obsojujejo ti gospodje, ki so se toliko širokoustili in se opoziciji na zobé krohotali, ako je kak možak iz njene srede povdarjal, da pridemo do takih zmešnjav, kakoršne smo doživeli po kratkem času ustavoverskega kraljestva. Naša federalistična opozicija sme ponosna biti, ker danes je uže blizo dokaz, da le ona je prava prijateljica Avstrije in da le ona je proglasila oni princip, po katerem se zamore ojačiti Avstrija: princip prava, enakopravnosti in svobode, princip zatajevanja nizkih poželjivosti po nadvladi in po mošnji. — Nemoralna načela naših ustavovercev padajo, kakor kulise v gledišči in danes je uže marsikak trd Nemeč prepričan, da v Avstriji je le federalistična opozicija vladezmožna. Da je to resnica, dokaz nam je tudi to, da ustavoverna Avstrija nema nobene ekspanzivne moči; dokazalo se je do pičice, da na krivici sloneča sistema daje preveč doma opraviti, da niti doma ne more imeti uspeha; kako pa še le piškava in revna se je pokazala precej, ko je bila Avstrija primorana stopiti v akcijo na zunaj. Po tako flagrantnih dokazih pač nij kroni več dosti dvomiti, ona je primorana odločiti se za drugo sistemo, in ne za kako krpanje, kakor so ona takozvana ministerstva birokratov brez barve. Od nekđaj so bile težnje naše države obrnjene na jutrovo in noben pameten človek se ne upa trditi, da Avstrija nijma tam doli jako vitalnih interesov; le ustavoverci si upajo nasprotno trditi, pa kedo ne bi poznal uzrokov tega nepatrijotičnega vedenja; njim gre le za mavho, za koristi v privilegije živiale se svojati. Če pa Avstrija hoče z uspehom izvrševati svoj poklic na jutrovem, potem se mora otresti teh zajedavcev in se mora opirati na stranko, ki si je zapisala na svoj prapor staro avstrijsko geslo „Justitia regnorum fundamentum“. S federalističnim načelom doma postala bode mogočna na zunaj in narodi na balkanskem polotoku bodo po tem hrepeneli v taki svobodni Avstriji dobiti svoj primeren prostor. Če vse to natanko prevdarimo, skoro ne moremo dvomiti, da je prevrat, katerega mi Slovani uže toliko časa želimo, uže tukaj, in da je vest popolnoma verjetna, da se krona pogaja z Hohenzwartom, da zopet on prevzame krmilo državne ladje, od katerega so ga le intrigantje odstranili. Da naši ustavoverci in Madjari po tem ne bodo zopet mirno gledali, kako bo Hohenzwart jemal jim počasi, kar so si „per nefas“ prilastili, da bodo se hujše intrigovali in zopet žugali z „Bleisohlen“, to je gotovo. A pomisliti je treba, da federalistična Avstrija postane, da mora postati zaveznica Ruske in naravno tudi Francoske, da Nemčija danes nij več tista, katera je bila leta 1871 in da Turčije, edine prijateljice Madjarov, tudi nij več, marveč samo nje senca; če vse te spremembe v poštev jemljemo, smemo trditi, da se bode Hohenzwart zdaj smejal svinčenin podplatovcem, da njih žuganje ne najde odmeva nikder. Zatorej pa smemo biti v tem obziru zdaj bolj mirni; pota so federalizmu prav dobro pripravljena.

In če jaz danes to konstatujem, smeje se mi srce in nekako zadovoljen sem sé samim seboj, kajti prišlo je tako, kakor sem pred 5 leti našim kmetom ustmeno in po Vašem listu povedal in tistikrat so bili tudi naš „očka“ z mano jako zadovoljni. Ne zamerite, da sem se drznil kaj tacega konstatovati, a priliko sem porabil, kakor nek moj in illis temporibus bivši kolega, kateri od same avtoritete in take stare masti živi, kakor polh. A ča slovenski listi nekega našega poslanca napadajo, to je, stavijo mej ustavoverce, tega ne bi bila mi dva rada doživela, vsako vendar ne zadeneva, akopram si domišljujeva neko avtoriteto in „politici“, itd. Pa pustimo te sponine, ki se mi zdé malo resni, saj minljivo je vse na tem svetu, posebno pa ljudska dobrohotnost in obrnimo se rajši k dnevnim dogodkom.

Delalsko društvo, o katerem sem vam zadnjič poročal, je torej zagotovljeno. V nedeljo imelo je to društvo občni zbor, pri katerem se bila sprejeta pravila, katera je izdelal uže lansko leto v ta namen izvoljen odbor pod predsedništvom Vašega poročevalca.

* Zadnjič prokesno prejeli.

Društvo se bode zvalo „Slovansko podporno društvo“ in bode imelo 4 vrste udov: častne, ustanovnike, podpornike in redne ude, tako sicer, da zamore vsak Slovan brez razločka stanu pristopiti k temu društvu. Namen mu bode podpirati bolne delalce, rokodelce, po tem pospeševati domačo omiko in umetnost ter v občé povzdigniti blagor našega ljudstva na Primorskem sploh. Natančneje o pravilih Vam sporočim morda enkrat kasneje, ker bode treba, da vsi listi to važno započetje podpirajo.

Iz Trsta, 30. jan. (Izv. dop.) (Mestne volitve. — Povišana carina škoduje trgovstvu in obrtniji. — Colna tarifa. — Namere zarad kuge. — Preseljevanje v Bosno. — Zavrat in napadi na okoličane.) Volilne priprave oficijozne in privatne delajo se zdaj pri nas na vse kriplje. Od 21. t. m. so izpostavljeni volilni zapisniki v mestni dvorani in po drugih javnih krajih, razpostavljeni so pa tudi v občinskih uradih v okolici. Reklamacije v slučaju, ko bi bil izpuščen kak volilec dopuščene so samo do 3. februarja, kedor ta obrok zamudi, ne more več reklamirati. Napake mora magistrat popraviti do 9. februarja. Če se kaki reklamaciji vstavlja, dopuščen je rekurz na namestnika. Okoličani pazite natančno, vsak volilec naj gre pogledat, če je vpisan in če nij, naj kar hitro napravi pritožbo in če sam ne more, naj se potruji do enega ali drugega odbornika „Edinosti“, kateri mu bode to rad storil.

Sliši se namreč, da so v Skednju, na Proseku, v Barkoli, Rojanu kot volilci vpisani nekateri Italijani, ki nemajo nobene pravice, izpuščeni pa mnogi dobri Slovenci, ki imajo volilno pravico, v okolici nij nobenega posestnika, kateri ne bi bil volilec; zatorej pa je treba, da se oglasijo vsi tisti posestniki, ki so izpuščeni. Naj rodoljubje v okolici natančno nadzorujejo to važno zadevo, da si ne bomo smeili zopet očitati nemarnosti in da ne napravimo kake sramote našemu narodu, ki je ponosen na zvesto mu tržaško okolico.

Pri tej priliki pa moram izreči svoje začudenje, da vladni krogi, ki so drugod, kder gre zoper Slovane, tako žilavi in delalni, tukaj tako apatični; ne sliši se nič, kako misli stranka, ki je vladi prijazna postopati, akopram bi bil uže skrajni čas, da se začne organizacija. Če vladna stranka o pravem času sklopi kompromis se slovansko, ki je vendar važen faktor, mogoče je, da padejo lahoni v 4. razredu in da se jim tudi v kakem drugem razredu kaj podere. Lahonska stranka je vse bolje organizovana, ona pozna vse zvižace in mogoče je, da bode celo vladne kroge oslepila. Stavil bi, da bodo „Progressovci“ zdaj sami postavili mnogo tacih kandidatov, ki so vladi priljubljeni, s tako taktiko nekoliko okrha nasprotstvo in marsikaterega volilca prislepi, čez 3 leta potem uže zopet spravi veliko večino svojcev v mestni zbor. Spominjam se, da je goriški „deus ex machina“ pred nekaterimi leti prav tako taktiko nasvetoval in kakor vidite, prav dobro gre tam reč naprej — lahoni gospodarijo. A vlada bi morala previdneja biti ter z vso močjo seči pod roko Avstriji zvestemu elementu, kajti tukaj ne gre toliko za strankarstvo, ampak za pravi pravcati državni interes. Letos je ugodna prilika, naj se je torej ne zamudi.

Naša sedanja vlada, posebno pa naš finančni minister, nakopal je z novo colno postavo veliko zadrego našim obrtnikom in sploh kupčiji, v Trstu pa ta udarec največ čutimo. Ker je Avstrija preveč obdačila nekatero pridelke, ki se vvaževajo iz Italije, Francoske, Nemske itd. so tudi te države povišale col posebno na onih pridelkih in izdelkih, katere izvažá naša država v te države. Nastala je vojska na colnem polju, katera mora na vsak način škodovati prometu in obrtniji. V tem obziru bi bilo pač previdno, da države napravijo evropski kongres, ki bi imel namen te colne sitnosti tako vrediti, da bi se občni svetovni promet zljajšal, kajti vse te colne zapreke poddedovali smo še iz srednjega veka in morajo, prej ali slej pasti. Če pregledujem novo našo colno tarifo, vidim na prvi pogled, da to nijso stavki (Tarifsätze), ki imajo namen braniti domačo obrtnijo, ampak da slone na finančni in fiskalni podlagi, da imajo samo namen povišati dohodke brez obzira na koristi in škode državljanov. Državno gospodarstvo tako ne velja dosti, in se mora v Avstriji za to skrbeti, da pridejo na krmilo taki možje, ki so pravi strokovnjaki na narodno-gospodarskem polju.

Da bodo čitatelji „Soče“ razvideli za koliko je colnina povišana pri takem blagu, katero služi skoro vsakemu za vsakdanjo potrebo, hočem jim predočiti mali izkaz:

Colnine je plačala	poprej	zdaj
Kava, poper, pigment in druge enake kolonijalije	gl. 16.—	gl. 24.—
Olje oljkino	3.—	4.—
Olje laueno in kotonovo	1.50	1.50
Petrolij	1.50	3.—
Riž	—50	2.—
Speh in sploh slanina	3.—	8.—
Zabela	5.26	8.—
Riše polenoykq	1.50	4.—
Slaniki	1.—	2.—

Sardele	gl. 3.—	gl. 4.—
Fige, rozine, cvebe, opaša	" 5.—	" 6.—
Limoni, pomeranče	" 4.40	" 8.—
Rožiči	" 1.70	" 2.—
Datelji in mandelji	" 10.—	" 15.—
Nageljnovi cvekiči, muškaplet, slad- ka skorja	" 31.50	" 40.—
Rum	" 18.—	" 24.—
Metle	" —.52	" 1.—
Makaroni in sploh izdelki iz moke	" nič	" 6.—
Loj, žveplo, žito vsako vrstno	" nič	" nič

itd. Obdačena je še posebno močno žida, steklo in drugi izdelki, ki služijo le za luksuz, proti temu se nij ravno toliko vstavljati, vendar pa se s tem ljudstvo naganja, da kontrabandira in je sploh visoka carina iz tega obzira z moralo v protiglasju.

Naj bode to za danes zadosti, če uredništvu ljubo, znam pa še enkrat kesno, kaj bolj temeljitega objaviti v tej zadevi.

Zarad kuge na Ruskem je bilo tudi tukaj vse v strahu nekatere dni, še celo borsa je občutila to; imeli smo par dni višje kurze valute in niže državnih papirjev, a zdaj se sopes oboje pomika na staro mesto. — Naša vlada nekda namerava vpeljati kvarenteno za vse tiste ladije, ki dojdejo iz črnega morja in sploh iz Levanta. Tudi se je govorilo, da Lloydovi parniki bodo prenehali voziti v Levanto.

To bi bil pač prehud vdarec za našo trgovino in zatorej je previdno, da vlada še nekaj časa potrpi s to namero, kajti došli so sem iz Ruskega tudi privatni telegrami, ki zagotavljajo, da reč vendar nij tako huda in nevarna, kakor so jo popisali posebno naši ustavoverni listi, ki na Ruskem vse slabo vidijo s povečalom, dobro pa z drobnogledom in bi radi še celo iz bolezni napravili kak "casus belli".

V Bosno je odšlo te dni kakih 100 Tirolcev s konji, par sto Tolminev in sploh hribovcev iz Goriškega, prostih delalcev, po tem tudi nekoliko nemških Korošcev, da tudi kakih 150 Italijanov iz Belunškega okraja z vozmi na 2 kolesi čaka zdaj tukaj parnika, da odidejo v Hercegovino. To vam je tako romanje raznih ljudstev nekaterih v Ameriko, družih v Bosno, da se človek skoro nehoté spominja na seljenje ljudstev v prvih stoletjih kristjanstva. — V Bosni pri vsem tem še zmerom primanjkuje voznikov in so šli 3 agentje te dni iskat jih, kolikor jih morejo dobiti, na Kranjsko.

Predzadnje nedeljo zvečer je šel nek okoličan mirno po velikem trgu, zvečer ob pustnih nedeljah pa se šeme v velikem številu sprehajajo po tržaškem mestu. — Tudi za našim okoličanom šli sti 2 šemi ter mu kar nenadoma sunili oster nož pod rebra, da je mož koj obležal, nesli so ga v bolnico, kder vtegne še ozdraviti. Na isti način sta bila še dva druga moža lahko ranjena prav isti večer. — Vse kaže, da politični fanatizem in strast pa brezvestnost so uzrok tem strašno grdih činom. To je nizko maščevanje za tabor v Dolini; a bogme, taki napadi vtegnejo najti strašen odmev in zatorej je silno treba, da policija pazi na šeme.

Iz Ljubljane, 25. jan. (Izv. dop.) Hotel sem vam uže prošli teden v naglici naznaniti velevažen dogodek pri tukajšnjem c. k. poštem uradu, ali bilo je prepozno za list. Kar sem tedaj zamudil, hočem sedaj popraviti in popraviti. "Saubere wirtschafft" rekel bi Nemeč je pri naši pošti: lanskega leta zaplerla je policija dva niža poštna uradnika zbog predolžih in nevarnih perstov i vedno odpertih žepov, da bi kaj nepoštenega okroglega zmaknila; bila sta obsojena, prvi na leto dni sedeža, drugi na tri mesece. Prošli teden se razglasi novica, da so zopet zasledili a sedaj dva viša "poštenjaka" uradnika, koja sta si bila prilastila tuji denar i pri računih varala državo. Ministerstvo nij natanko pregledovalo računov tukajšnjega poštnega urada, ker je od nekedar slovel kot izvrsten in zanesljiv, in na ta način dospela sta do penezev, kojih broj se nij še določil do sedaj, a pripoveduje se, da stvar dobro napreduje i da bode naraslo s časom nekaj tisočev. Dotičnima uradnikoma so uže pokazali vrata, skozi koja se izlazi a nikedar več ne vrne. Šiši se, da bodo prestrojili v kratkem popolnoma urad, da pride drugi strog natančen opravnik, koji bode z veliko metlo očistil in osnažil urad in uradnike, in razdelil je v dve versti, v plodonosne in škodljive. Splošno mišljenje o tej zadevi se strinja z refrainom coupleta iz operete "Fatiniza": "a bisserl aufmischez, a bisserl auffrischen, das wär gar nicht schlecht." S. D.

Politični pregled.

V Gorici, 31. jan.

Z DUNAJA. Celih 14 dni je zavzela parlamentarna bitka o berlinskem dogovoru. Huja je bila skoro od vseh, kolikor jih je doživela do zdaj naša lesenjača in če hočete je bila tudi

krvava; kajti 14 dnevna obravnava v našem parlamentu stane mnogo krvavih žuljev v njem dobro ali slabo zastopanih davkoplačev. Poročevalca odsekove manjšine (dr. Herbst) in večine (Suess) imela sta v pondeljek zadnje besede; po tem se je glasovalo. Za predlog skrajne levice, da naj se o berlinski nagodbi preide na dnevni red, je glasovalo samo 58 proti 203 poslancem. Za predlog Poljakov in pravne stranke, da naj se nagodba samo na znanje vzame, je bilo 90 glasov: Poljaki, pravna stranka sé Slovenci, s katerimi je menda edini pot glasoval tudi vitez Winkler, ker so bili vsi ministri za ta predlog, nekoliko velikih posestnikov in uradnikov proti 181. Predlog večine, da se berlinska pogodba potrdi, je na to obveljal pri imenskem glasovanju s 154 proti 112 glasom Herbstovih privržencev in mnogih veleposestnikov. Herbstov predlog naj se izreče vnanjej politiki nezaupnica, ujel je komaj 78 glasov proti 193. Kam je prišla Herbstova vsegamogočnost? — S tem je tedaj končana maloslavna vojna o berlinski nagodbi, alias de lana caprina — katera je tako jasno razkrila rane in gujilobo tako zvanih ustavovercev, ob enem pa kroni mnogo podučljivega gradiva priskrbela, da zdaj lahko s popolnim prepričanjem sodi, na katere zdrave elemente se lahko zanesljivo naslanja.

Državni računski sklep za l. 1878, kate-rega je predložil finančni minister baron Pretis poslanski zbornici, razkazuje, da znašajo gotovi stroški 415 milijonov 478.460 gl. 73 kr., dohodki 200 milijonov 130.334 gl. 54 1/2 kr., tedaj je primanjvalo 27 milijonov 348.126 gl. in s prištetiimi 13 milijoni in 222.859 gl. 70 kr., ki so se potrosili za železnice, znaša skupni primanjkljaj za lasko leto v naši državni polovici 40 milijonov 570.985 gl. 88 1/2 kr. Evo! kako se je uresničilo Depretisovo zagotovilo, izraženo pred tremi leti v poslanski zbornici, da "bode uže bolje!"

O prihodnjem ministerstvu raznašajo dunajske novine vsak dan nove kombinacije. To se zdi, da je gotovo, da hoče Auersperg po vsakem načinu odstopiti, ker ne mara več v drž. zboru zagovarjati drž. budgeta za tek. leto. Kar bode imenik novih ministrov dan na dan razglašen, ne bomo dalje javljali, kaj se o njem više ugiba.

Naša vlada se je uže dogovorila z Vatikanom zaradi cerkvene uravnave v Bosni in Hercegovini. Serajevo bode sedež nove katol. škofije, dotirane z letnimi 12.000 gold. in zemljiščnim posestvom. Stolnemu kapitelju odmeni vlada 24.000 gl. za ustanovitev semenišča. Bosenski frančiškanski samostan se preseli iz Grana v Serajevo. V Zvorniku, Banjaluki in Travniku se ustanove generalni vikarjati, katerim je odmenjena zraven posestva letna dotacija vsakemu 6000 gl. V Vranjaku pri Šamacu so vjeli enega najnevarnejših vodjev zatrite bosenske ustaje, Ivana Rogolovič-a in ga izročili vojni sodniji v Gradačacu. Tu pa tam, posebno pa v Zvorniškem okraju, branijo se posamezni trdovratneži odrajtavati tretinjo. Govori se tudi o skrivnih zarotah, in še več o razbojniških četah, katere preglavico delajo bosenski vladi.

IZ RUSIJE. Kuga v astrahanskem okrožji še vedno vznemiruje vse kroge, dasiravno so zadnja poročila o njej primerno ugodna. Vlada stori vse, kar je v njenih močeh, da bi strašno bolezen skoro zatrla. Zdaj namerava celo mestice Veltjanko in sosedne vasi požarom vpepeliti in sicer ne samo hiše, ampak tudi vso opravo in drugo blago, nesrečne prebivalce za njih imetje odškodovati in v zdraveje kraje preseliti. Okoli okuženih krajev je postavljen gost vojaški kordon in še vedno pošilja vlada nove polke v ta namen na Astrahansko. Tudi število zdravnikov je dala pomnožiti in zdaj je povabila medicinske študente zadnjega tečaja, naj se oglasijo vsi tisti, kateri bi hoteli za mesečnih 150 rubijev plače in potnino v enakem znesku službe v okuženih krajih prevzeti.

Rusko-turška pogodba ni še podpisana. Tur-

čija neče dati Rusiji dovolj poročstva, da jej poplača vojno odškodnino.

NA FRANCOSKEM ni republikanska zmaga pri zadnjih volitvah obrodila zaželjenega sadu, — ker ni prinesla notranjega miru. Skrajna stranka Gambetovcev hoče namreč volitveni uspeh kar na vrat na nos popolnem izkoristiti; ona zahteva, da se odpravijo vsi tisti uradniki in glavni poveljniki v vojski, kateri niso republikanci čiste vode. Predsednik Mac-Mahon se pa temu odločno ustavlja in hoče brže sam odstopiti, predno v to privoli. Ker so republikanci tudi trdovratni, govori se uže o eventualiteti Mac-Mahonovega odstopa in o njegovem nasledniku — kateri bi bil najbrže Grevy.

NEMŠKI državni zbor v Berlinu je sklican na 12. februarija. Bismark naj bo pripravljen, da sé svojimi železnimi postavami proti poslanski svobodi — nič ne opravi.

Domače stvari.

Emigracija. Slav. c. k. okr. glavarstvo v Gorici nam naznanja z dopisom od 30. t. m. št. 1088, da so se zopet oglasile nekatere družine za preselitev v Ameriko. Dotični očetje so: Čivk France, sovodenski domačinec, stanujoč v Biljah št. 63; Šuligoj Jožef iz Deskle, stanujoč v Mirni st. 117; Jeretič Stefan iz Višnjevka, v šmartinski županiji št. 86; Pirnarčič Jožef iz Dola v Opačjeselski županiji št. 19; Mačuš Jožef št. 40, Koršič Martin št. 111, Koršič Valentin št. 111, vsi trije iz Števerjana.

Dobrodela veselica. Združena županija v Štanjelu na Krasa napravi v nedeljo 2. februarija dobrodelno veselico za ranjene vojake in siromašne družine rezervistov, s tombolo govori in petjem, pri kateri bojo iz gostoljubnosti sodelovali tržaški pevec, pod vodstvom g. Barteljna. Veselica bode pri Janezu Hočevanju začetek ob 6. uri zvečer.

Veselični odsek.

Spored besede, katero napravi čitalnica v Kviškem dne 2. februarija 1879. I. 1. Govor. 2. Petje: "Domovina" ugl. Aug. Leban. 3. Deklamacija. 4. Petje: "Jaz nisem Talijanka", ugl. Carli. 5. Šaljivi govor. II. 6. Petje: "Danici", ugl. Ipavec. 7. Igra: "Domači prepir." 8. Petje: "Strunam", ugl. Mašek. 9. Dvogovor. 10. Petje: "Od Urala", ugl. Hajdrih. Po besedi domača zabava s Tombolo. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina 20 kr. K obilni udeležitvi uljudno vabi odbor.

Vabilo k besedi, katero napravi Bovška narodna čitalnica 8. februarija 1879. v gostilni "pri pošti". Program: 4. "Domovina", poje zbor. 2. Govor. — Pozdrav. 3. "Bled", poje mešan zbor. 4. "Ranjeni Černogorec", deklamacija. 5. "Rožica", poje zbor. 6. "Ravni pot najboljši pot", šaloigra v 1. dejanji. 7. "Slovenka" (Ivanka Ipavska) poje mešan zbor. Po besedi tombola in ples. Vstopnina k besedi 20 kr., za otroke 10 kr. sedež 10 kr. Vstopnina k plesu za moške 80 kr. Začetek besede ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Vabilo k veselici "Vodniku v spomin", katero napravi čitalnica v Černičah dne 2. februarija 1879 v poštni dvorani. Program: 1. "O Vodniku", govori g. prof. Povše. 2. Petje, zbor. 3. Deklamacija. 4. Petje, zbor. 5. Deklamacija. 6. Samospjev se spremljevanjem glasovira. 7. Petje, zbor. 8. Igra: "Dva gospoda pa jeden sluga." Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina k besedi 20 kr., sedež 10 kr. Vstopnina k plesu 1 gl. Odbor.

Vipavska čitalnica vabi h koncertnej veselici s plesom, katero napravi dne 2. svečana 1879 v svojej dvorani v Tabru. 1. Zbor: "Pesem." 2. Igra na citrah: "Janičarska budnica", zložil Blumlacher. 3. Četverospjev "V tihej noči", zložil Hajdrih. 4. Igra na goslih s spremljevanjem na glasoviru: "L'elisir d'amore", zložil Donizetti. 5. Samospjev: "Ubogi vojak", balada zl. Müller. 6. Igra na glasoviru: "Grande Etude Galop", zložil A. Quidant. 7. Duet z brenčecim zborom "Domovina", zložil Dr. Ipavec. 8. Igra na citrah: "Arija iz Roberte le diable", zložil Mayerbeer. 9. Četverospjev: "Lahko noč", zložil Hajdrih. 10. Igra na glasoviru: "Marie Nocturne", zložil B. Bihards. 11. Zbor: "Jadransko morje", zložil Hajdrih. 12. Ples. Vstopnina h koncertu in plesu skupaj od oseba 70 kr. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Iz Sezane se nam piše 29. t. m.: V nedeljo je napravila naša čitalnica po inicijativi nekotjih gospodov veselico s tombolo in plesom; igralo je 7 godcev v popolno zadovoljnost. V nedeljo, dne 2. sveč. bode naša čitalnica zopet napravila zabavo s tombolo in plesom. Nadejamo se obilnih gostov. — Dne 16. sveč. pa misli naša čitalnica osnovati "besedo" — come il

faut sigre „Oproščeni jetnik.“ Program naznanjen bo de v bodoče.—

„Blagor mu — ki se spočije!“ „Nežika Potinja iz Kranja“ v Sežanski čitalnici M..... je danes v Bogu zaspala na Razdrtem; to naznanjajo vsem čestiteljem „Slovenske Ta ije“ žalujoči — soigralci — igre: „Bob iz Kranja.“ Naj v miru počiva!

Slov. književnost.—Val. Orožnovi spisi, zbral in priredil Mih. Lendovšek vikar v Ptuj, založil in izdal Ignacij Orožen, kn. šk. konzist. svetovalec in korar stolne cerkve v Mariboru, natisnila in prodaja tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu. — Lična knjiga obsega na 237 straneh v I. delu lepo zbirko raznih posvetnih in cerkvenih pesni rajnega Orožna. v II. delu po Krist. Schmidtovi „Die kleine Lautenspielerin“ poslovenjeni igrokaz „Mala pevka“ v 4 dejanjih in v III. delu različne spise. Kot uvod knjigi je spisal Mih. Lendovšek životopis rajnega pesnika, kojega podoba kinča prvo stran.—Knjiga stane 60 kr.—

Svečanost o priliki sedemdesetletnice dr. Janeza Bleiweisa dne 13. novembra 1878, po svojih stenografskih bilježkah sestavlja Anton Bezenšek z uvodom dr. Fr. J. Celestina, izdalo uredništvo „Jugosl. Stenografa“ v Zagrebu. Jako elegantna knjiga z dobro zadeto podobo jubilarntna je gotovo dobrodošla vsem Slovincem, ki so se bodi osebno, bodi v duhu deleželi sijajne slovesnosti; cena 70 kr.

Društvo za odškodbo porotnikov, katere povabi sodni dvor v Gorici k porotnim sejam. — Prijeli smo in priporočevaje priobčujemo:

„Podpisani osnovni odbor je dosegel potrdilo društvenih pravil in vabi vse, kateri so vpisani v prvotnem imeniku porotnikov za c. k. okrožno sodnijo v Gorici, da vstopijo v to dobrodejno društvo.

Društvo ima namen, da zagotovi svojim udom odškodbo za čas njih sodelovanja, kadar jih pokliče k sejam sodni dvor v Gorici k porotniškemu opravilu, naj se oni porabijo kot glavni ali pa le kot namestni porotniki.

Enaka društva pokazala so se jako koristna v drugih deželah, in ni dvomiti, da bode ta zavod koristen tudi pri nas: osnovni odbor sme torej pričakovati, da se bodo gospodje porotniki v velikem številu vpisali, in da se bodo udeležili tudi oni, kateri ali gledé na to, da stanujejo v Gorici, ne merijo na gmotni dobiček, ki se ponuja društvnikom, in da bodo tako pripomogli manj premožnim porotnikom splošno utim naložene dolžnosti.

Z opombo, da se bodo pozneje razposlala pravila, naj bode tukaj naznanjeno, da ima plačati vsak društvnik naj dalje do 1. novembra vsakega leta eden goldinar; za leto 1879 se bode pa ta denesek izredno sprejemal do konec meseca februarja t. l. Dohodki enega leta se razdelé po enaki meri na 4 sejne dobe, in vsak del se razdeli po odbitku društvenih stroškov med ude, ki so sodelovali pri dotični seji kot porotniki, po enakih delih. Z razločkom pa, da udobijo udi, ki stanujejo v Gorici, le polovico tega, kar udobijo drugi.

Do formalne vstanovitve gospodarstva in do imenovanja posebnih iztirjevalcev, naj se pošiljajo doneski naravnost društvniku blagajniku gospodu vitezu Andreju Pavletič-u v Gorici.

V Gorici dne 16. decembra 1878.

Osnovni odbor:

Dr. Tenkli predsednik.
Dr. Verzeznassi podpredsednik.
Vitez Andrej Pavletič blagajnik.
Anton Strainz tajnik.
Anton Erzetič tajnikov namestnik.

Družba sv. Mohora. Ker je „Besednik“, ki je dozdaj donal novice o družbi sv. Mohora, nehal izhajati, je to nalogo sprejel spet celovski cerkveni, večidel pridige donajajoči list, „Slovenski Prijatelj“, in bode kakor nekdanj donal, razglasoval in obravnaval vse, kar družbo sv. Mohora zadeva. — To svojo nalogo pričinja „Slovenski Prijatelj“ izpeljevati s tem, da vse gg. poverjenice, vse gg. duhovnike in vse gg. domoročce prav lepo prosi, naj si na vso moč prizadevajo podpirati imenovano družbo. Ona nastopi letos svoj XXVII. tečaj. Zares s ponosom sme se ozreti nazaj na svoje delovanje v minulih letih. Število udov naraščalo je vsako leto. Nas Slovencev še nij dva milijona — in lani je bilo vpisanih 24.424 družbenikov, letos pa se družbene knjige tiskajo v 26.000 iztisih. To je ogromno veliko, tako veliko, da se tudi tuji zavzemajo in zadosti načuditi ne mogó. So v Avstriji in zunaj Avstrije veliko večji narodi, kakor je slovenski, ali mi ne nahajamo pri njih pobožne družbe, katera bi se v primeri z našim malim narodom le od daleč meriti mogla z družbo sv. Mohora. Ta prikazen pač tolaži, pač navdušuje vsakega rodoljuba, ter mu izbuja upanje, da vendar boljša prihodnost čaka ljubljani narod slovenski. Veličastno število udov, ki vsako leto še narašča, priča vsemu svetu, da se narod vzbuja, da kopni po zdravej omiki, da Slovenci poginiti nehté, in da nad vse cenijo najzlahtnejši svetinji: vero in narodnost svojih očetov. Leta 1879

dobodo gg. družbeniki le té knjige: 1. „Slovenski Gofine“, II. snopič. Ureduje L. Ferčnik, dekan v Žabnicah. 2. „Šmarnice presv. Jezusovega srca“. Spisuje slavnoznani pisatelj g. Janez Volčič, župnik v Šmarjeti. 3. „Spisovnik za Slovence“ Sestavlja Andrej Praprotnik, nadučitelj in ravnatelj I. mestne šole v Ljubljani. 4. „Občna zgodovina“. Spisuje g. prof. Josip Staré. 5. „Slovenske večernice. Obsegale bodo povesti. 6. „Koledar za leto 1880.“ Družbena darila se bodo delila tako le: a) Sto in štirideset gold. za štiri krajše izvorne povesti, vsakej po 35 gold., v obsegu vsaj 1/2 tiskane pole, in b) Sto in štirideset gold. za štiri poučne spise raznega zapadka, vsakemu po 35 gold. v obsegu 1/2 tiskane pole.

Najnovije vesti.

Iz Pariza se berzovavlja 30. t. m. MacMahon se je odpovedal predsedništvu francoske republike. Odpoved je uže javno naznanjena. Necoj bo volitev njegovega naslednika. Izvoljen bo skoro gotovo Grevy, ker ga podpira tudi Gambetta z vsemi levičarji.

Porta je uže izročila Črnogori Špuc in Žabljak. Ozman paša izroči 1. februarja tudi Podgorico. V Carigradu se bojé ustaje kolikor mej vojaki, toliko mej psebivalstvom, ker je silna revščina v vseh krogih. Ferik Hussein paša je imenovan za poveljnika mesta in trdnjave Novopazarske.

Dunajska borza.

	31 Jan.
Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gl. 35 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	62 „ 60 „
Zlata renta	73 „ 90 „
1860 drž. posojilo	— „ — „
Akeje narodne banke	773 „ — „
Kreditne akcije	213 „ 50 „
London	116 „ 60 „
Srebro	100 „ — „
Napol.	9 „ 32 „
C. kr. cekini	5 „ 52 „
Državne marke	— „ — „

Razpis nadučiteljske službe

v Dolini z letnimi 500 glđ., 90 glđ. opravilne dokl. in za stanovanje določene odškodnine.

Prosilci naj določijo prošnje s potrebnimi izkazi po predstavljenih oblastnijah podpisaneu okr. šol. svetu najdalje do 20. febr. 1879.

C. K. OKR. ŠOLSKI SVET V KOPRU
dne 18. jan. 1879.

Slavnim čitalnicam in drugim, kateri nameravajo v letošnjem predpustu plesne veselice napravljati, naznanjam uljudno, da jim vstrežem lahko s prav dobrim sekstetom goriških glediščnih godcev. Naročuje se v moji prodajalnici v Gorici, gosposke ulice hiša „Leon d'oro“. Peter Planisicg.

Oznanilo.

Pri tukajšnjem c. kr. gojzdnarskem magazinu se bodo od 15. januarja t. l. naprej prodajala derva in oglje po naslednjih cenah.

Derva bukova po 4 glđ. 30 kr.
„ jelova „ 2 „ 85 „
kubičen meter.
Oglje bukovo po 2 glđ. 80 kr.
Ogljeni prah „ — „ 30 „
za 100 kilogramov.

Kupcem, kateri na enkrat cele sklade po 100 ali več kubičnih metrov dervi ali pa 50.000 kilogramov oglja vkupijo, se dovoli 50% priboljšek.
C. k. oskrbnništvo magazina gojzdnarskega v Gorici, 13. januarja 1879.

Koristno naznanilo

prečast. duhovščini.

Tovarna za izdelovanje voščenih sveč lastnina Alojzija Bader-ja v Gorici, ki je bila odlikovana s sreberno svetinjo pri razstavah v Gorici leta 1854. in v Trstu leta 1871., ravno tako s častnim diplomom pri svetovni razstavi v Monakovem l. 1855., v Parizu l. 1855. in na Dunaji l. 1873, z bronteno svetinjo na zadnji svetovni razstavi v Parizu l. 1878, priporoča svoje sveče iz čistega voska od čebel, katere lepo, mirno in počasi gorijo in prav nič ne kapajo, se ne kidajo in ne onečediijo altarja.

Cena jim je glđ. 2.68 K.o sveče iz čistega voska od čebel I. vrste, katere priporočam visokočastiti duhovščini; gl. 2.33 K.o od II. vrste.

Priporoča tudi svoje sveče, ki se imenujejo voščene (zmes, Kunstwachs), katere so prav enake onim iz Beneške fabrike in kojih zaloga je v Korminu.

Take sveče ki se v Korminu prodajajo za voščene in plačujejo po glđ. 2.40 prodaje podpisani po gl. 1.90 K.o.

Alojzij Bader.

Zalogo mojih sveč ima tudi Štefan Kralj bandar v Kanalu, Janez Sorč štacunar v Boveu, Janez Goljevšček novi štacunar v Sežani.

Plačuje se ob koncu leta, ali pa 5 kr. odbitka pri kilo, ako se precej plača.

Wir empfehlen
als Bestes und Preiswürdigstes
Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Bettenlagen, Zeltstoffe
der k. k. pr. Fabrik
von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,
Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.
„Solide Firmen als Vertreter erwünscht.“

Zastonj

si prizadeva vsakdo, našemu blagu in našim cenam konkurencijo delati; mi smo vendar edini in nikdo nas ni na tem polju dosegel; najmanjša naročitev za poskušnjo zadostuje vsakemu, ki se hoče prepričati, kako vsestransko in po ceni lahko vsakemu vstrežemo.

DOLOČENE CENE:

100 vizitnih listkov 50, 80 kr. 1 gl. 50 kr.
100 pol papirja za pisma v osmerki s kvurti vred s kakoršnim koli imenom gl. 1.20, gl. 1.50,
1 kaseta anglešk. papirja za pisma s kvurti vred in s kakoršnim koli monogramom gl. 1.50, 2, 3, 6.
1000 pečatnih mark gl. 2, 3, 3.50.
1000 pol najfinejšega papirja za pisma v četverki s tiskano firmo gl. 6, 7, 8.
1000 pol detto v osmerki gl. 4, 5, 6.
1000 kvurtov s tiskano firmo gl. 2.50.
najboljših gl. 2.80.
1000 računov v četverki gl. 7
1000 „ osmerki gl. 5
1000 pošiljavnih listov „ 4

Kdor se skupaj za 10 gl. naroči, dobi primerno ceneje. Tiskovine vsake baže se dobivajo naglo in po ceni. Zaloga vsakovrstnega papirja za poštno in uradno rabo, za risanje in zabojne. Španjski vosk, odpisne knjige, črnilo, jeklena peresa, peresniki, svinčniki, pisala, pisne garniture itd. po najnižih tvorničnih cenah.

Da prihranimo našim častitim p. n. naročnikom nepotrebne pisarije in poštno stroške, priskrbujemo kakoršno si bode stvar naglo in ne da bi si vračunili kako provizijo.

Kdor naroči za vsaj 10 glđ. — dobi zastonj eleganten comptoir-koledar za leto 1879.

Na deželo se pošilja blago samo proti predplači ali poštnem povzetju.

Central-Depôt für Papier, Schreib-Requisiten et Drucksorten
Wien III. Diesslergasse 10.